

Zudikai pasirašo krauju

Virgilijus MUNDRYS

Ant nedidelio stalelio Medininkų muitinės namelyje stovėjo elektrinis virduklis, dvi dėžutės tirpios kavos, keli puodeliai su nebaigtu gerti skysčiu, o ant grindų kraujo klanuose guėjo negyvi šeši jauni, gražūs vyrai. Šią naktį, netikėtai įsiveržę į šią mažytę patalpą, juos žiauriai nužudė koi kas nežinomi asmenys, kurių ir žmonėmis pavadinti negalima.

Tikslų atsakymą apie šios kraupios žmogžudystės aplinkybes pateiks ekspertai, kurie dabar labai įtemptai dirba. Vakar rytą pareiškė su Lietuvos VRM specialistais atvykęs įvykio vietą ministras M. Misiukonis. Tačiau siulau atkreipti dėmesį į tokį faktą - visos į žuvusiųjų kūnus nepataikiusios kulkos susmigo į grindis arba apatinę sienų dalį. Žmogaus aukštyje kulkų žymių nėra. Išvada gali būti tokia: žudikai šaudė į suguldytus muitinės, mūsų "Aro" būrio ir kelių patrulinės tarnybos vyrus. Atpabrėžiui - į gulinčius! Visi jie nužudyti žiauriai - šūvių serijomis į galvas. "Dirbta" buvo taip, kad neliktų liudininkų.

Jaunyste, jaunyste! Kokios neišsenkamos tavo jėgos! Du iš aštuonių a naktį Medininkų muitinės poste budėjusių vaikų vis dėlto liko gyvi. Sunkiai sužeisti muitininkai Ričardas Rabavičius ir Tomas Šernas buvo pristatyti į Vilniaus 1-ąją klinikinę ligoninę, kur geriausi miesto chirurgoi ilgas valandas kovojo dėl jų gyvybių.

Kiti šeši žuvo vietoje. Rašau šias eilutes praėjus kelioms valandoms po to, kai grįžome iš Medininkų, o akyse vis dar stovi nebyli mirties scena. Vienas mirė paskutinę akimirką nors ranka bandydamas užsidengti galvą nuo užpuolikų kulku, kitas skausmų suriestas, trečią mirtis užklupo net nespėjusį krūptelėti...

Šešios nekaltos aukos. Šeši vyrai iki paskutinės akimirkos šventai eję savo pareigas, vykdę priesaiką Tėvynei. Keturi iš jų vos prieš savaitę užsivilko naujas, gražias Lietuvos policijos uniformas. Jais žmogžudžių kulkos jau nudažė krauju. Ankstyvą trečiadienio rytą poste prie senosios lietuvių Medininkų pilies savo galvas sudėjo specialaus "Aro" būrio darbuotojai Mindaugas Balavakas ir Algimantas Juozakas, kelių policijos patruliai Algis Kazlauskas ir Juozas Janonis, du Vilniaus muitinės inspektoriai Antanas Musteikis ir Stanislovas Orlovicius.

Šešios aukos Medininkų muitinės poste

Ankstyvą 1991-ųjų liepos 31-osios rytą Medininkų muitinės poste

Tai buvo geriausia mūsų muitinės darbuotojų brigada, - sunkiai sulaukdamas ašaras tegalejo iš tarti paryčiais atskubėjęs į sušaudytą postą Vilniaus muitinės vadovas Sigitas Gečys. - Geriausi vyrai.

Trečią valandą nakties visus juos gyvus ir sveikus dar matė devintas tą naktį budėjusios grupės narys - Vilniaus rajono veterinarijos gydytojas Stanislovas Gorbikovas. Jis turėjo budėti iki ryto, bet bendradarbių buvo išleistas anksčiau. O po to atėjo MIRTIS...

Trečiadienį, 6 valandą 10 minučių Greitosios pagalbos budintis gavo pirmą pravažiuojančio sunkvežimio vairuotojo signalą. Užėjęs į muitinę užpildyti deklaracijos, jis išvydo kraujo klanuose gulinčius uniformuotus darbuotojus. Ši žinia tuoj pat buvo perduota VRM, prokuratūros budėtojams. Netrukus pirmoji "greitosios" mašina jau vežė į ligoninę Ričardą Rabavičių. Po kiek laiko atskubėjusi antroji mašina išvežė Tomą Šerną, jauną muitininką, kuris šį šeštadienį ruošėsi

atsvęsti savo vestuves. Savo darbą pradėjo VRM ir Lietuvos prokuratūros ekspertai ir tardytojai.

Kokias renkame daiktinuosius įrodymus, ieškome kitų pėdsakų, - prie posto "Respublikos" korespondentui pareiškė vadovaujantis tyrimui Lietuvos generalinis prokuroras Artūras Paulauskas. - Gimsta versijos, kurias turėsime labai kruopščiai iširti. Mūsų ekspertams teks čia dirbti kokias dvi paras. Atrodė, kad buvo šautais iš senovinio Kalašnikovo automato arba rankinio kulkosvaizdžio.

Marijonas Misiukonis buvo atviresnis. Jis pareiškė:

Šiuo metu svarstomos keturios versijos: žiauri ginkluotos kariškių grupės akcija, matijos galvažudžių antpuolis, bandymas krauju kaina paaštrinti Lietuvos vidaus konfliktus arba Fiaso (Šalčininkų pasienyje žuvusio baltarusių milicininko - V.M.) istorijos tęsinys. Tikas noriu pabrėžti štai ką - man nežinomas nė vienas atvejis, įskaitant įvykius Kalnų Karabache ir Pietų

Osetijoje, kad kareiviai žudytų milicininkus. Musdavo, tyčiodavosi, bet nežudydavo...

Tuo tarpu medicinos ekspertas praneša, kad vieno nukautojo ranka sulaužyta, ant kito persautos rankos laikrodis sostojęs 4 valandą 45 minutes... Nustatoma, kad iš nužudytųjų pagrobti ginklai - trys trumpavamzdžiai automatai ir du pistoletai. Dingo "pagyvenęs" geltonos spalvos "Žiguliukas" kuriuo į darbą atvažiavo vienas iš kelių policijos vyrų. Miške rastos kažkokių vikšrų žymės... Šia kraupią istoriją tiria geriausi Lietuvos tardytojai ir specialistai. Prie jų žada prisijungti Minske suturmuota specialioji Baltarusijos prokuratūros tardymo grupė ir SSRS VRM vyriausiosios kriminalinės paieškos valdybos darbuotojai.

"Respublikos" redakcija nutaria, kas mėnesį skirti 500 rublių pašalpą visiems žuvusiųjų vaikams, kol jie sulauks pilnametystės.

REPUBLIKA

QUINTA-FEIRA, 1 DE AGOSTO DE 1991

SEMANARIO

MŪSŲ LIETUVA

JORNAL CULTURAL "NOSSA LITUÂNIA"

Rua Juventus, 28 – Parque da Moóca
03124 SÃO PAULO. – SP. – BRASIL
Diretor Resp. VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial – Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoje: Cr\$ 4.000,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS: Cr\$ 10.000,00
Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra: Cr\$ 500,00
Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija tvarko savo nuožiūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Atskiro numerio kaina: Cr\$ 100,00
Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.
Į tolimus kraštus: 75 Dol.
Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$ 10.000,00

LIETUVA IR RUSIJAPASIRAŠĖ
SUTARTĮ

Lietuvos ir Rusijos vadai liepos 29 d. Maskvoje pasirašė dvi sutartis ir vieną protokolą, apibrėžiančius jų tarpvalstybinius santykius.

Lietuvos Pasiuntinybė iš Maskvos pranešė, kad Vytautas Landsbergis ir Borisas Jelcinas pasirašė pagrindinę sutartį, kurioje abi pusės pripažino viena kitos suverenumą bei tarptautinės teisės subjekto statusą. Lietuvos Vyriausybės spaudos biuro direktorius pavaduotojas Egidijus Meilūnas pabrėžė, kad sutarties įžangoje paminėta 1940 m. Lietuvos aneksija.

Lietuvos ir Rusijos ministrai pirmininkai pasirašė bendradarbiavimo sutartį dėl Kaliningrado srities, o Lietuvos bei Rusijos užsienio reikalų ministrai – protokolą apie atstovybių atidarymą.

Meilūnas pastebėjo, kad derybos dėl kai kurių sutarčių detalių vyko dar valandą iki pasirašymo momento.

Pasirašius sutartis, V. Landsbergis ir B. Jelcinas tarė žodžius ir maždaug 10 minučių atsakinėjo į spaudos klausimus. Pagal Meilūną, spaudos konferencijoje dalyvavo nemažiau šimto korespondentų.

AFP korespondentas paklausė, ar Rusija tikrai pripažįstanti Lietuvos nepriklausomybę, nes to žodžio nėra sutartyje. B. Jelcinas atsakė, kad nėra jokių abejonių tuo klausimu, nes Rusija pripažįsta Lietuvą kaip suverenų tarptautinės teisės subjektą.

Paklaustas, kaip jis žiūri į pastatų užgrobimą Lietuvoje, B. Jelcinas atsakė, kad ryžtingai priešinasis jėgos panaudojimui, ir pridūrė, kad jo kelionė į Pabaltij-

į sausio 13 dieną sustabdė galimą naują Lietuvos aneksiją.

V. Landsbergis buvo paklaustas, ar Lietuva pasiryžus pasirašyti sutartis ir su kitom respublikom. Jis atsakė, kad Lietuva pasiruošus tai daryti su betkuria suverenia valstybe.

LIC

DABARTIES ĮVYKIAI LIETUVOJE

Niekas neabejoje Lietuvos nepriklausomybe

"Lietuvos aidas" liepos 16 d. laidoje išspausdino vytauto Landsbergio straipsnį "Ten ir čia". Jame straipsnio autorius rašo, kad Vakaruose Lietuvos atžvilgiu vyrauja daugiau negu istorinis optimizmas. Niekas neabejoja Lietuvos nepriklausomybe. Pabrėžiamas tik laiko klausimas. Gal dar reikės daugiau kantrybės, ištermės ir susiklausymo.

Sprendžiant iš laikraščių Lietuvoje, didžiausias nuomonių įvairumas, pozicijų, apkalbų ir išvedžiojimų maišaliniė, kad žmonės pavargtų, silpnesni nusiviltų, suabejotų, o aršesni imtų vis labiau nekantrauti, kibti vieni kitiems į atlapus.

Vykdomos tikros reformos

Pirartėjome, rašoma straipsnyje apie tikrų reformų, prie svarbiausių ūkinių permainų, kurios iškelia neramių ir jaudinančių klausimų. Permainoms įvykus, daug buvusio sovietinio socializmo varžtų ir nevykusių bruožų ims greitai nykti.

Galbūt iš to kyla šėlimas, blaškymasis ir įvairiausių provokacijų veiksmai. Mat jau nedaug liko laiko veikėjams, jėgoms ir jėgelėms, kurių viltys siejamos su imperijos kišimusi į Lietuvos reikalus. Vyksta žuvelių gaudymas pačių veikėjų teršiamame vandenyje. Teršėjų tarpe pa-

stebima ir tokių žmonių, kurių bloga valia sunku įtarti. "Kontrastas didžiulis, kai lygini kaip Lietuva solidžiai, garbinęgai atrodo ir yra vertinama pasaulyje ir kaip ji atrodytų, jei tikėtum vietinių laikraščių jovalu", – rašo V. Landsbergis

Negatyvi spauda

Nesiliaujama pagrindinį Nepriklausomybės klausimą pakeisti valdžios klausimu. Norima vis labiau užsukti vidinę kovą dėl valdžios ir tuo pačiu patį veiksmą pateisinti.

Laikraščiuose rašoma, kaip viskas Lietuvoje yra blogai – vien klaidos ir nesėkmės – nėra dar niekad buvę istorijoje taip blogai kaip šiandien. Ir vis dėl to, kad ankstyvesnė "liaudies" valdžoa nustumta. Skelbiama, jog niekur pasaulyje nėra tokios reakcingos valdžios kaip Lietuvoje. Taip ir pasidaro neaišku, rašoma straipsnyje, ar tokių minčių autoriai gavo saulės smūgi, ar visus kitus laiko kvailais. Juk reikia būti budriem. Dar galima patirti žiaurių ir niekšingų smūgių. O opozicija jau ruošiasi būsimiems rinkimams. Ar nereikėtų jiems, klausia straipsnio autorius, palinkėti ir paklausti, ar ne per anksti, ar laikas koku nors būdu sukelti vyriausybės ir parlamento krizę? Nejaugi imtųsi kasti duobę tėvynei, kviesdami nesilaikyti įstatymų.

Keista koalicija

Verta, rašoma straipsnyje, prisiminti prieš kurį laiką girdėtus pasiūlymus atsakyti muitinių, krašto apsaugos sistemų – atsakyti tikrų valstybės institucijų, kad būtų išsaugota "nepriklausomybė".

Dar siūloma iš parlamento atitraukti apsaugą. Tada esą priešui nebūtų preteksto į pulti ginklu. Gal jie (priešai) tada, autoriaus manymu, atneštų gėlyčių su linkėjimais. Ir visa tai daro ne "Lietuvos pionierius", bet nepriklausoma lietuviška spauda.

Apie tai prabyla ir Burokevičius – baisiausia krizė Lietuvoje, reikalinga koalicinė vyriausybė, kurią sudarytų TSKP (vietinė komunistų partija), LDDP (A. Brazausko vadovaujama partija), socialdemokratai, Žemdirbių sąjunga, Ateities forumas, "Demokratių jėgų kongresas", niekuo nepasižymėjęs, nebent savo sudarytu "nacių gelbėjimo komitetu".

Daug laiko, jėgų ir energijos eikvojama provincialiom kovom, kai šaltas kagebisto žvilgsnis, laukdamas lietuvių susilpnėjimo, vertina ir skaičiuoja, kada vėl galės smogti. "O Europa iš tolo žavisi, sveikina jau atgimusią, ateinančią su pakelta galva, narsumo ir susitelkimo stebuklą parodžiusią Lietuvą. Nejaugi pasirodysim kitokie", – baigia straipsnį V. Landsbergis.

CIRURGIOES DENTISTAS

DR. JONAS NICIPORCIUKAS
JAQUETAS DE PORCELANA

DR. PAULO R. NICIPORCIUKAS
R. Cap. Pacheco Chaves 1206, 1º and.
V. Prudente - Fone:273-6696

FABRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarga-chuvas de todos os tipos para
homens, senhoras e crianças
Mini-sombrinhas tipo Italiano e Alemão
Vicente Vitor Banys Ltda.
Rua Coelho Barrados, 104 - V. Prudente
Fone: 274-0677, Res: 274-1886

Liečiami ir Baltijos kraštai

Žmogaus teisių gynimo organizacija "Helsinki Watch", LIC pranešimu, išleido knygą "Glasnost in Jeopardy" (Glasnost pavojuje"), nagrinėjančią padėtį Sov. Sąjungoje. Knyga apima pilietinės ir politinės teises, etninių grupių ir tautybių teises, santvarką, valstybines struktūras.

Kiekvienoje knygos dalyje iškyla ir Baltijos kraštų klausimas, susijęs su nepriklausomybe. Iškeliama sovietinės jėgos smurto veiksmai. Plačiai aprašomi sausio mėnesio įvykiai Lietuvoje, paminėta už nepriklausomybę pasisakymo apklausa.

Tarptautinė organizacija apie įvykius Lietuvoje

"Amnesty International" organizacija birželio mėnesį paskelbė apie žmogaus teisių pažeidimus Europoje, jų tarpe minimi sovietų smurto veiksmai Lietuvoje. Daugiausia dėmesio skiriama atsakiusiems tarnauti kariuomenėje, politiniams kaliniams, smurto pavartojimui prieš kalinius ir suimtuosius.

Du konkretūs atvejai aprašyti iš įvykių Lietuvoje. Š. m. sausio 24-25 naktį, trijų užsienio korespondentų liudijimu, sovietų kareiviai mušė šešis suimtus lietuvius. Jie buvo paleisti po dviejų dienų, bet penki iš jų paguldyti į ligoninę. Taip pat apibūdinti Kruvinojo sekmadienio įvykiai Vilniuje. "Amnesty International" ragina sovietų valdžią prarasti bešališkus incidentų tyrimus ir viešai paskelbti jų išvadas. Sovietų valdžia turi pasirūpinti, kad jos visi teisėsaugos organai susipažintų su jėgos vartojimo tarptautinėmis taisyklėmis ir ju laikytųsi.

Lietuvos vicepremjeras JAV-se

Lietuvos vyriausybės vicepremjeras Zigmantas Vaišvila liepos 18 d., kaip praneša LIC, kartu su sporto komanda atvyko į Ameriką.

Lietuvos invalidų sportinė delegacija susidedanti iš Specialaus tautinio olimpinio komiteto pirmininko A. Vitkausko, septyniolikos sportininkų ir dviejų Lietuvos televizijos korespondentų, išskrido į Mineapolį dalyvauti specialiose olimpinėse žaidynėse.

Vicepremjeras Z. Vaišvila pasiliko Vašingtone, kur jau pradėjo eilę susitikimų su JAV politikais ir spaudos atstovais. Dalyvaus JAV valstybės departamento

priėmimo specialių olimpinių žaidynių rengėjams.

Prėšo išvesti kareivius

Prieš M. Gorbačioviui išskrendant į Londoną, Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. Landsbergis pasiuntė jam telegramą. Joje primenama Sov. Sąjungos prezidentui, kad omonininkai (sovietų vidaus reikalų ministerijos kareiviai) pažeidžia visus įstatymus ir ne kartą yra kompromitavę patį prezidentą ir Sov. Sąjungą. Dabar aiškėja, kad juos norima pavartoti kaip taikinį KGB provokacijoms, kurios suteiktų pretextą naujam išpuoliui prieš Lietuvos respublikos institucijas. M. Gorbačiovas prašomas išvesti OMON'o kareivius iš Vilniaus ir visos Lietuvos.

Užtaria Lietuvą

JAV katalikų konferencija, kaip praneša LIC, pakartotinai pareiškė paramą lietuvių tautos nepriklausomybės siekiams. JAV katalikų vyskupų socialinio teisingumo departamento sekretorius J. Cazar laiške Valstybės departamento laikinajam Europos ir Kanados reikalų sekretoriaus pavaduotojui J. Dobbins pažymėjo: "Aš tikiuosi, kad, suteikdama prekybos kreditus ir tiesioginę paramą Tarybų Sąjungai, JAV pavartos šias ir kitas iniciatyvas sustiprinti demokratinį atsinaujinimą Pabaltijyje, įtaigoti tarybinę valdžią baigti smurto veiksmus ir paspartinti prasiveržimą iš dabartinio politinio sustingimo".

To pačio departamento tarptautinio skyriaus pirm. vysk. J. Roach parašė laišką Lietuvos kardinolui V. Sladkevičiui, išreikšdamas užuojautą dėl a. a. arkiv. Julijono Steponavičiaus mirties, o taip pat ir solidarumą, moralinę paramą kardinolui ir lietuvių tautai šiame laikotarpyje, kai sovietinės jėgos trypia pagrindines žmogaus teises, demokratinį atsinaujinimą ir stato į pavojų teisėtus tautinio apsisprendimo siekius. Amerikos vyskupas ragina atitinkamus valdžios pareigūnus, tikėdamiesi, kad šie ims ryžtingesnių žingsnių taikiniam ir demokratiniam krizės sprendimui.

Nauji užpuolimai

LIC perduotomis žiniomis iš Lietuvos aukščiausiosios tarybos, liepos 28 naktį, 1 v.r., penki vyrai, apsirengę civiliais drabužiais, apsiginę automatiniais šautuvais, užpuolė Saločių muitinę prie Latvijos sienos. Jie privertė muitinės sargybinius sugulti ant žemės,

atėmė jų diržus, pinigus ir nešiojamą radijo aparatą, padegė muitinę ir nuvažiavo Latvijos pusėn. Muitinės tarnautojai atpažino, kad jie yra tie patys kareiviai, "juodoji beretė", užpuolinė muitinės anksčiau. Vienas muitinės tarnautojas buvo sumuštas su šautuvo buožė.

Apie 2,10 v.r. ta pati muitinė buvo vėl užpulta. Šį kartą užpuolime dalyvaavo apie 17 kariškių, apsiginę automatiniais šautuvais ir pistoletais, vilkėdami lauko uniformomis. Vienas iš jų buvo civiliskai apsirengęs. Tuo laiku muitinėje buvo 4 sargybiniai. Trims pavyko pabėgti, o ketvirtasis buvo priverstas atsigulti ant žemės ir buvo išjuokiamas. Užpuolikai paėmė 4-riais sargybinių uniformas, lazdas ir kelių ženklus. Metė granatas į muitinę ir autobusų stotį. Tuo laiku buvo vienas autobusas. Žmonių nebuvo sužeista, bet muitinė sunaikinta.

Kitos žinios

— Liepos 19 d. Lietuvos generalinė prokuratūra pasirašė susitarimą su Sov. Sąjungos generaline prokuratūra tirti bendrai sausio 13 d. įvykius Vilniuje. Tardymą praves Lietuvos prokuratūra, bylą spręs Lietuvos respublikos aukščiausias teismas.

— Mokslo metų pradžioje į Norvegiją išvyks 4 pedagoginio instituto studentai. Jie ten studijuos anglų, norvegų kalbas ir pedagogikos pagrindus.

— Liepos 21 d. Jurbarko kuopos krašto apsaugos savanoriai priėmė iškilmingą priesaiką. Kuopa pavadinta Lietuvos kunigaikščio Kęstučio vardu.

— Lietuvos vyriausybė priėmė nutarimą — liepos 29 d. bus įvestos prekių kortelės. Tai bus geresnė prekių paskirstymo tvarka. Tokias korteles gaus ir sovietų kariškiai, esantys Lietuvoje. Premjeras G. Vagnorius per televiziją parodė Lietuvos pinigų pavyzdžius, bet nepasakė, kada jie bus paleisti į apyvartą.

— Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. Landsbergis buvo išsiuntęs telegramą į Londoną 7-ųjų valstybių vadovams ir Sov. Sąjungos prezidentui, kad jų susitikime yra gera proga aptarti Baltijos valstybių klausimus. Telegramoje pažymima, kad būtų gražinti sovietų kariuomenės užimti pastatai Vilniuje. Taip pat pabrėžiama, kad Lietuva pasiryžusi spręsti visus klausimus su Sov. Sąjunga geros kaimynystės ir bendradarbiavimo dvasia.

MES ESAME KOVOJANTI TAUTA

Vienas iš mūsų ginklų-spauda. Ji turi būti tvirta ir laisva. Skaitytojau, tavo tautinė pareiga ją remti ir platinti. Surask bent vieną naują skaitytoją! Nedelsk!

AMŽINO IŠALO ŽEMĖJE

Antanina GARMUTĖ

EŠALONAI

Savo broliams ir seserims

Sibiro tremtyje skiria

Autorė

*"Vaikai - labiausiai privilegiuota
klasė mūsų visuomenėje"*

V. I. Leninas

- 14 -

SIBIRAS PRAEITYJE, SIBIRAS ŠIRDYJE

Ir Sibiru didžiuojuos. Sibiras mūsų tautos tragedija. Ir garbė. Nes mes visi ešelonu vaikai. Sibiro vergijos broliai ir sesės, išlikome žmonėmis. Mes buvome TEN, kur visi geriau sieji. Mes patekome į genocido Atranka ir išlaikėme garbingiausią egzaminą. Žmonės mus vis dar klausinėja: "Už ką jus išvežė į Sibira?" Ne visiems aišku, kas yra genocidas.

Didžioji Tarybinė Enciklopedija (10 T.P. 440) aiškina, kad genocidas – tai ištisu gyventojų grupių naikinimas rasiniais, nacionaliniais arba religiniais motyvais. Jis, kaip ir racizmas, nukreiptas prieš "svetimą" rasę ar tautą. Generalinė Suvienytųjų Tautų Organizacijos Asamblėja 1946 metais tarptautinės teisės požiūriu paskelbė genocidą nusikaltimu. Atsakomybę už genocido nusikaltimus numato tarptautinių karo tribunolų įstatai ir tarptautinė 1948 metų SNO konvencija. Pastaroji genocido nusikaltimais laiko ne tik fizinį ištisu gyventojų grupių sunaikinimą, bet ir sąmoningą gyvenimo sąlygų sunaikinimą, fizinę ir psichinę skriaudą – tas prievartos priemonės, kurios vestų į visiška arba dalinį persekiojamos grupės išnykimą.

Genocidas plačiai buvo taikomas prieš negrus, indėnus, vietnamiečius, o hitlerinė jo atmaina – prieš žydus, slavus ir kitų tautybių atstovus.

Staliniskasis genocidas taikytas prieš lietuvių bei kitas tautas, savo žiaurumu ir priemonėmis nenusileido ankstesnėms genocido rūšims.

Kiek gabių žmonių prarado Lietuva.

Iš savo kuklios patirties žinau, kad tie "nedaugelis, atsitiktinai likę" (su vištomis "pečeliuose" paslėpti vaikai) šiandien tapo garsiais architektais, profesoriais, kultūros vedėjais. Iš to galima spręsti, koki nuostolį turėjo Lietuva, išvykus nelemtiems ešelonams į Rytus.

O kas dėjosi nepamirėtamui 1941-ųjų birželį?

Mano ilgametė kolegė, kaimynė ir draugė Dalia Auksčiūnaitė – iš tų dienu ešelonu.

– Gimiau Gižu kaime, – pasakoja Dalia, dabartiniam Vilkauskio rajone. Motina mokytojavo Gižu pradinėje mokykloje – tai yra, buvo potenciali liaudies priešė. Mus išvežė, kai aš pradėjau kalbėti. Turėjau dar du broliukus: vyriausias ėjo penktus metus, o jaunėlis buvo vos trijų mėnesių. Tėvas prašė, kad nevežtu, vaikai maži. Akcijai vadovavęs rusų kariškis paaiškino: ką padarysi: "Les rubiat – ščepki le-

tiati" Ir dar paguodė, kad pirmiems išvykti gal ir geriau nes vis tiek teks išvažiuoti.

Buvau per daug maža, todėl pirmiausiai remsiuosi mamos atmintimi. Mama tuomet suskaičiavo: mūsų ešeloną, suformuotą Vilkauskioje, sudarė 80 vagonų. Iš priekio juos traukė du garvežiai, o dar du stūmė iš užpakalio. Vagone buvo įrengti trijų aukštų narai, grindyse skylė – tualetas, o viršuje – langelis. Ešelonui sustojus, eidavo atsinešti kibiro buizos. Mažai kas ją valgė, nes dar turėjome maisto pasiėmę. Išpildavo tą buizą "taalete". Tačiau greit apsižiūrėjom, kad taip daryti nedera. Mat kiekvieno sustojimo metu mūsų ešeloną apipuldavo alkanos rusų moterys ir laukdavo, kol pilsime tą "sriubą" laukan... Vagone moteris gimdė. Be pagalbos, apsupta paklodėmis. Vyrai užsikimšo ausis, kad negirdėtų mirties riksmo. Bet gimdyvė liko gyva. Vaikas mirė. Rusės moterys jį palaidojo už duoną.

Pirmas ilgesnis mūsų sustojimas – tešia Dalia, – buvo Altajaus kraštas, netoli Bijsko. Žmonės suvargę ir daugelis sirgdami, išlipo iš vagonų. Čia pat ir mirė. Mums buvo liepta sustoti kiekvienam vagonui atskirais būreliais. Laukėme ilgai. Pagaliau atvyko vergų pirkliai. Taip pavadinom fabriku ir įmonių atstovus. Atvykusius rinktis iš mūsų tarpo darbo jėgos. Mūsų palydovai, NKVD darbuotojai, susirinkusiais paprastu rusų žmonių miniai charakterizavo mus taip:

ETO VRAGI NARODA A TUT ICH MOGILA.

Ir uždraudė vietiniams su mumis bendrauti.

Vergų pirkliai ieškojo tinkamos prekės. Tas žmonių grupes, kurios turėjo daug vaikų, apeidavo iš tolo. Pasiimdavo tuoj, kur buvo daugiausiai vyrų. Mūsų grupėje buvo labai daug vaikų ir mažai vyrų. Todėl vienas vyrukas, stengdamasis pakelti savo kainą, griebė akordeoną ir ėmė groti. Jo pastangos pasiteisino vergų pirkliai priėjo prie mūsų: "prigoditsia". Apsigyvenom Altajuj. Čia praėjo pirmoji žiema. Išmirė beveik visi vaikai iki 2-ju metų. Prisimenu mama, visą juodai apsirengusią ir verkiančią. Numirė mano mažasis broliukas. Nuo tada, kai likau gyva, pradėjo veikti ir mano atmintis.

Pavasari lietuviai, pamatė, kad žemės derlingos, vienaip ar kitaip susiorganizavo bulvių ir jas pasodino. Skaldė sėklą smulkiai, tiesiog po akutę. Bulvės mainė į rūbus. Viena lietuvė už auksinį žiedą išgijo pusantro kilogramo ryžių ir kelias dėžutes degtukų. Bulvių negavo. Bet ryžiai irgi buvo reikalingi gelbstinti vaikų gyvybes. Bulvės augo vešliai. Tik nusikasti jų neteko. Viena naktį pažadino ir išvežė. Vežė traukiniais, sunkvežimiais, baržomis Lenos upe į Tolimąją Šiaurę. Atsidūrėme Lenos žio-

tyse. Toliau žemynas pasibaigė. Atgabeno į ARKTIKA. Mūsų žmones išlaipino vietovėse: Tit Aruose, Mastache, Bykovo kyšulyje. Trofimovsko ir kitose salose. Mūsų šeima pakliuvo į Bykovo kyšulį. Tai buvo ledo kalnas Laptevų jūroje su 80 centimetrų žemės sluoksnėliu paviršiuje. Šis Ledo kalnas – natūralus šaldytuvas. Jame jau buvo iškasti lediniai tuneliai, juose ankstesnieji tremtiniai šaldė žuvi.

Arktikoje, ant ledo kalno, tame žemės sluoksnelyje, augo žolės, gražios laukinės agunos, neužmirštuolės ir skurdūs krūmokšniai Medžio – nė vieno. Žinojau, kaip atrodo medis – gaudydavome rąstus, applukdytus vandenyne. Bet gyvą medį pirmąsyk pamačiau būdama šešiolikos metų, kai važiauvau į Jakutską.

– Gyvenome mes, lietuviai, – pasakoja Dalia, – didelėje ilgoje jurtoje, kurią įsirengėm iš velėnų. Kartą žiema, naktį, mūsų būstas užsidegė. Visi puikė rengti vaikus, o aš įkyriai klausinėjau:

– Mama. Ar jau dabar į Lietuvą veža?

– Taip, žinoma, – skubėdama atsakė mama, – tik greičiau renkis.

– Mums, vaikams, – tešia pašnekovė, kaip ir suaugusiems, Lietuvos vardas buvo šventas. Todėl didžiausią dėkingumą ir pagarbą jaučiu tėvams, kurie ir labai sunkiomis sąlygomis, badaudami, ten, Arktikoje, mokė mus, vaikus lietuvių kalbos, kultūros, papročių ir istorijos. Didelė šventė būdavo, kai gimnės iš Lietuvos, be džiovinu obuolių ir gabelo lašiniu, įdėdavo į siuntinį elementorių ar kitą lietuvišką knygą.

Vyresniems mokyti neleido, jie dirbo bet mano amžiaus vaikams buvo leista lankyti mokyklą. Per žiemos ir vasaros atostogas mokala nenutrūkdavo: tėvai sistemingai mokė mus gimtosios kalbos ir literatūros. Tai buvo labai svarbu, nes kai kuriose mokyklose mokytojai drausdavo mums tarpusavyje kalbėtis lietuviškai. Apie Maironį ir jo kūrybą aš žinau daugiau negu dabar parašyta Lietuvos vidurinių mokyklų vadovėliuose. Iš sūnų knygų matau

– Lankiau Tikslą vidurinę mokyklą, vėl prisimena Dalia, – esančią už šimto kilometrų nuo Bykovo kyšulio. Kartą per mokslo metus sūnų kinkiniu aplankydavau tėvus. Sūnys buvo pagrindinė transporto priemonė. Žnos laikė lietuvių žvejų brigados, nes reikėjo važiuoti žvejoti toli į vandenyną. Pagrindiniai maisto produktai taip pat buvo žuvis. Tiesa, galima buvo nusipirkti ir konservų, sviesto, kitokių produktų, kuriuos tiekė Amerika rusų frontui. Bet mes neturėjome pinigų. Suauge žmonės kas mėnesį turėdavo eiti pasižymėti į Valstybės saugumo komendantūmą. Mūsų moterys tasyk klausdavo

– Kada galėsime parvažiuoti į Lietuvą.

Atsakymas būdavo vienas:

– NIKOGDA. (Bus daugiau)

Auto-radio 02 faixas com TV SOUND
AM/FM estéreo/TV4/TV5/TV6
Seletor local/distante para melhor
recepção de estações

PALIVANAS

PNEUS · RODAS · BANCOS
TOCA-FITAS · ACESSÓRIOS

facilitamos o pagamento

AV. GOIÁS, 3324 – Tel. 441-4766
SÃO CAETANO DO SUL – SP.

Spaudai parama būtina: be lietuviškos spaudos nebūs nė Tėvynės

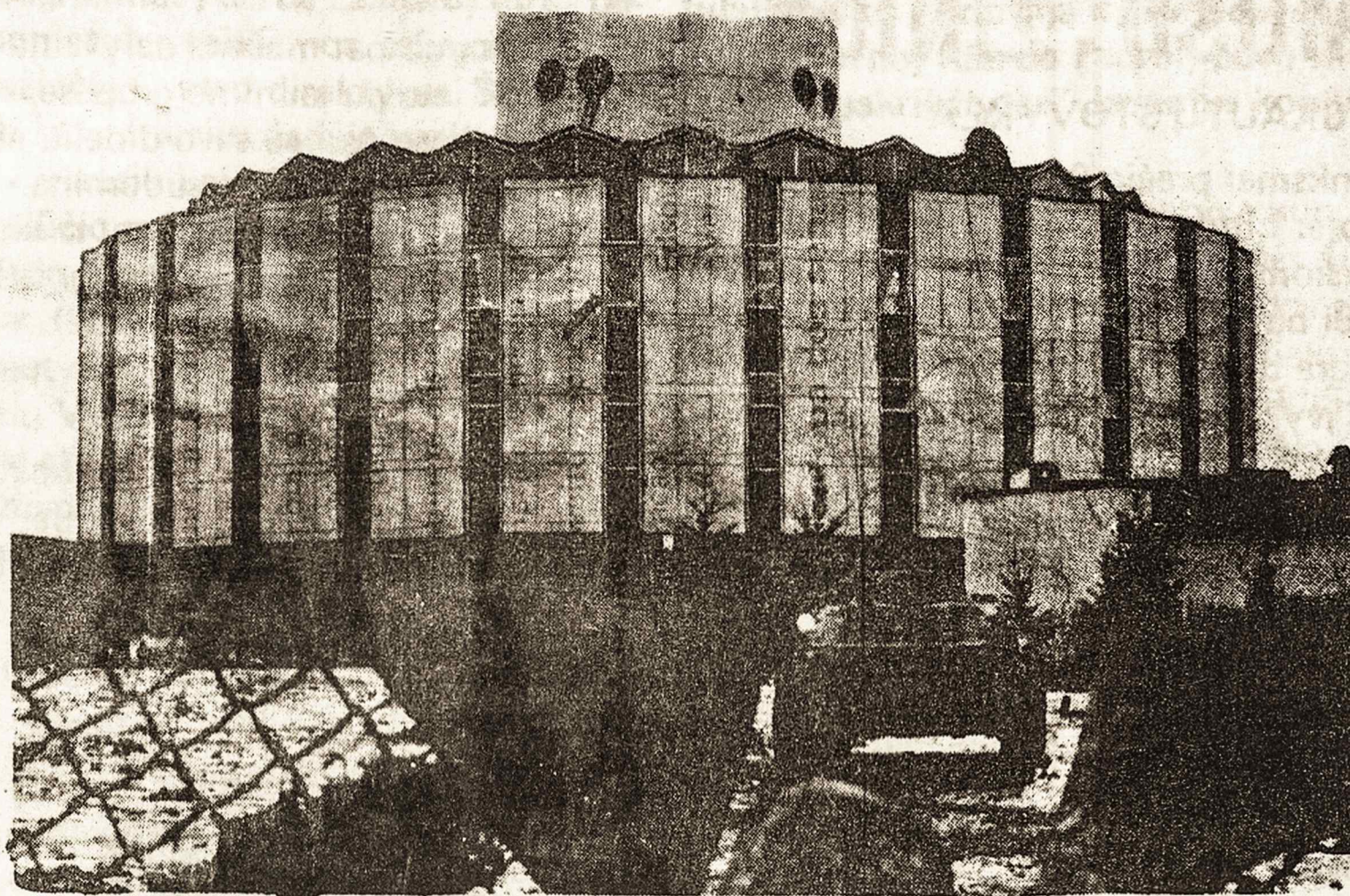
KELIU | ATVIRĄ LIETUVA

Neseniai įsteigtas Atviros Lietuvos fondas Vilniuje ir užsienyje plečia savo veiklą, siekiančią padėti laisvėjančiai Lietuvai įvairiose srityse.

Atviros Lietuvos fondas (ALF) įsistatė Vilniuje 1990 m. spalio 5 d. Jo iniciatoriai – vengrų kilmės amerikietis milijardierius, žymus ekonomistas George Soros ir septynių žmonių grupė Lietuvoje. ALF valdybos pirmininku išrinktas prof. Česlovas Kudaba. Pirmieji globėjai – George Soros ir "Atgimimo" bendrovė. Užsienyje yra pradėta steigti Fondo tarėjų grupė: Arūnas Čiuberkis iš Niujorko, Dalia Gruodienė iš Montrealio ir kiti. Didelės pagalbos sulaukiame iš mūsų patarėjo Niujorke Anthony Richter.

Fondo tikslas – drauge su mūsų tautinės kultūros atgimimu atsiverti ir demokratinei pasaulio kultūrai, atsidurti jos įvairiakalbiame, įvairialypiame sistyne. George Soroso manymu, uždara visuomenė aiškiai įrodo savo trūkumus ir nusikalstamumą. Neseniai Vidurio ir Rytų Europos kraštai, tegu ir skirtingu mastu, patyrė nepaprastą išsivadavimo džiaugsmą. Bet jų ateitis dar nėra užtikrinta. Pluralistinė demokratinė sistema reikalauja aukštesnio civilizacijos lygio negu autoritetinė. Būtina visokeriopai skatinti naujas pavienių asmenų, grupių bei organizacijų iniciatyvas, kurios ir vestų jį atvirą visuomenę. "Europa, – pasakė G. Sorosas Dubrovniko, – tai žmogiškų ryšių tinklas, nežinantis valstybinių sienų". Demokratijos likimas Europoje, o gal ir visame pasaulyje, šandien didele dalimi priklauso nuo to, kokia kryptimi pasuks tautiniai sąjūdžiai. Gresia didžiulis pavojus, kad universali uždara sistema, vadinama komunizmu, gali suskilti į ne mažiau uždarus tautinius vienetus. Mes visi esame ir pasaulio piliečiai, visi priklausome vieni nuo kitų.

Taigi, Soroso ir ALF misija – visokeriopai skatinti pavienių asmenų kūrybinę energiją, tiek metų totalistinės sistemos slopinant, be kurios neįmanoma nei demokratija, nei atvira visuomenė, nei garbingas žengimas į XXI š. kartu su visu civilizuotu pasauliu.

Televizijos bokštas Vilniuje, po kruvinų žudynių sausio 13 d., saugomas sovietų šarvuotųjų.

Siekdamas minėto tikslo, ALF pirmiesiems veiklos metams jau yra nustatęs pagrindinės savo veiklos kryptis-programas: alternatyvinio švietimo, anglų ir kitų užsienio kalbų mokymo, etninių kultūrų puoselėjimo, pilietinės visuomenės kūrimo, profesinių kontaktų ir kt. Visoms programoms yra paskelbti konkursai ir renkamos paraiškos. Atsižvelgdami į jas, galėsime tas programas taisyti, plėsti. Tikimės naujų idėjų ir įdomių pasiūlymų iš mūsų užsienio tarėjų.

Kai ką jau suspėjome nuveikti: Minessotos valstijoje dirba ir mokosi trys jauni Lietuvos ūkininkai, laimėję ALF skelbtą konkursą. ALF paskyrė trumpalaikių studijų stipendijas 18 įvairių specialybių žmonių. Kartu su estais 1990 m. gruodžio mėnesį organizavome seminarą nepriklausomos spaudos vadovams. Atrinkome septyniolika kandidatų metus trūkstančioms stažuotėms Oksfordo bei Cambridge universitetuose. Artimiausiu metu kartu su Vilniaus universitetu įsteigsime informacijos centrą, kuriame visi norintys nemokamai gaus

informaciją ir paramą studijoms JAV-se

Sumanymų turime didelių, entuziazmo mums netrūksta. Tačiau darbų nuolat stabdo ir naujas kliūtis sudaro labai sudėtinga ir nestabili Lietuvos padėtis. Tai nutrūksta ryšiai su užsieniu, tai užgrobiami spaudos rūmai, radijas ir televizija, visuomenė nebegauna reikalingos informacijos.

Ir vis dėlto ryšiai plečiasi, mūsų darbas nenutrūko net pačiomis tragiškiausiomis dienomis. Mes nuolat jaučiame Soroso fondo rūpestį ir paramą, už tai esame labai dėkingi. Tikimės, kad į ALF veiklą atkreips dėmesį visi Lietuvos likimui neabejingi žmonės, konkrečiu darbu prisidėti prie mūsų krašto laisvėjimo ir atgimimo.

ALF adresas: Atviros Lietuvos fondas Vilniaus 23-801, 232001 Vilnius, Lithuania. Arba: Anthony Richter, Program Director. The SOROS Foundation, 888 Seventh, Avenue, New York, NY 10106. Tel. (212) 397-5562.

ALF sekretoriatas

**PELO E PENA
CLINICA VETERINÁRIA**

Cães, gatos e aves

Vacinas, cirurgia, loja, pensão
tosa e banho

CONSULTAS À DOMICILIO

HORARIO:

2ª a 6ª das 9 as 20 hs.

sabado das 9 as 16 hs.

domingos das 9 as 12 hs.

Dra. Cyntia Juknevičius Peixoto

Rua Itaquari 699 - Alto da Moóca

Tel:93-0111

ŽODYNAS
DICIONÁRIO
PORTUGUÊS LITUANO
LITUANO PORTUGUÊS
MŪSŲ LIETUVA

MŪSŲ ŽINIOS

SKAUTŲ STOVYKLA

Linksmi praėjo 9 dienos skautų stovykloje. Lituanikos sodyboje. Prasidėjo su mišiomis, kurias atlaikė kun. P. Gavėnas. Ši buvo tikra patyrimo stovykla, nes gera dalyvių dalis ruošėsi dėl įžodžio, kuris įvyko ketvirtadienio popietę.

Dalyvavo kartu su Palangos skautais 4 skautai atvykę iš Klaipėdos tunto iš Buenos Aires, Argentinos. Tai buvo skautas Federiko German Mahne, Felipe Vezlickas, skautas-vytis Norbertas Simniškis ir vyr. skautė Karla Stukaitė, Argentinos lietuvių skautų vadovė.

Stovyklos programą paruošė ir pravedė sesutės Nadija ir Solange Trinkunaitės Dzigan ir Klarisė Bacevičiūtė. Kasdien turėjo savo tikrą temą, prie kurios visi dalyvaujantys prisidėjo ir įgyveno: **SUSITIKIMO – GERO SKAUTO – LIETUVOS – OLIMPIADOS – SUSITAIKYNIMO – SKAUTYBĖS – ARTISTO - ŽINKANOS** – dienos.

Penktadienį atvyko didelis būrys skautų-vyčių ir vyresnių-skaučių, kurie padidino skautišką šeimą, kur išskiriant vadovus, buvo sudaryta virš 30 paukštyčių-vilkiukų ir skaučių ir skautukų nuo 5 iki 12 metų.

Visus sutvarkė komendantas skautas-vytis Flavijus Bacevičius.

Šeiminkavo virtuvėje dvi mamytės: Inês Gervetauskaitė Kliger ir Flora Žemantauskaitė Gennari.

Stovyklos atsakingi vadovai buvo v.s. Eugenija Bacevičienė ir psk. Jurgis Prokopas.

NAUJAS INŽINIERIUS

Palangos skautai sveikina skautą-vytį **ANDRIŲ PAVILIONĮ**, kuris sėkmingai užbaigė mokslus ir tapo inžinierius,

CIRURGIĀ DENTISTA
CIRANÇAS E ADULTOS
PREVENÇÃO E TRATAMENTOS
ODONTOLOGICO

Dra. Lisley Novaes Rinkevicius

HORARIO: 9-12, 13-17, 18-20

Horario a marcar Fone: 914-7293

R. Jundiapēba 473, S/3 – Vila Zelina

CEP. 03143 SÃO PAULO – SP

FEI fakultete.

Andrius nuo pat mažens dalyvauja Brazilijos Lietuvių jaunimo grupėse, ypač skautuose, kur su savo dideliu elektronikos sumanumu visus sudomina. Niekas neužmirš jo, vaikščiojant miške, stovyklos laiku, su uždegta lempa virš galvos.

Sėkmės ir toliau, gyvenime. **BUDĖK!**

Palangos vyr. skaučių chorelis buvo pakviestas dalyvauti vokiečių klube "LYRA", tarptautinėje liaudies šventėje.

Pirmą kartą skautės galėjo parodyti savo gražų, senoviškų liaudies dainų, repertuarą.

Gausi publika šiltai plojo ir sveikino, įvertindama Lietuvos praeities dainas.

Šioje šventėje dalyvavo taip pat ir italai, vengrai, rusai, ukrainiečiai, vokiečiai su savais senoviškais muzikos instrumentais ir savomis senoviškomis dainomis.

MŪSŲ MIRUSIEJI

PRANAS GALINSKAS

mirė Jundiaf mieste, šių metų, liepos mėn. 31 d. Buvo gimęs Lietuvoje, Panemunėlyje, 1922 m., gegužės mėn. 20 d.

Liūdesyje liko žmona Konstancija Veiverytė Galinskienė, sūnūs Eduardas ir Osvaldas, duktė Elizabete, marčios, anūikai, sesuo Stefanija Ruželienė, giminės ir pažįstami.

Dievo šviesoje, ramiai išėkis, mielas Dėde Pranai.

BRUNETE NADOLSKIS

mirė šių metų, rugpiūčio mėn. 8 dieną, Zona Leste ligoninėje. Turėjo 86 metus, buvo gimusi 1905 metais gruodžio 25 dieną. Atvyko į Braziliją 1927 metais. Ilgą laiką gyveno Vila Zelinoje, o paskutiniu laiku gyveno Mokoje, Rua dos Trilhos, 479.

Palaidota Vila Alpinos kapinėse.

Jos vyras Alexandre Nadolskis jau miręs, taip pat mirė duktė Vanda ir sūnus Humberto.

Nuliūdime paliko marčią ir anūkus.

7-tos dienos mišios bus trečiadienį, rugpiūčio 14 dieną, 19,30 val. Vila Zelinos bažnyčioje.

LIVERPOOL SCHOOL

INGLĖS

CONVERSAÇÃO IMEDIATA
JET COURSE - CURSO SUPER RÁPIDO

VITO SUKYS

DIRETOR

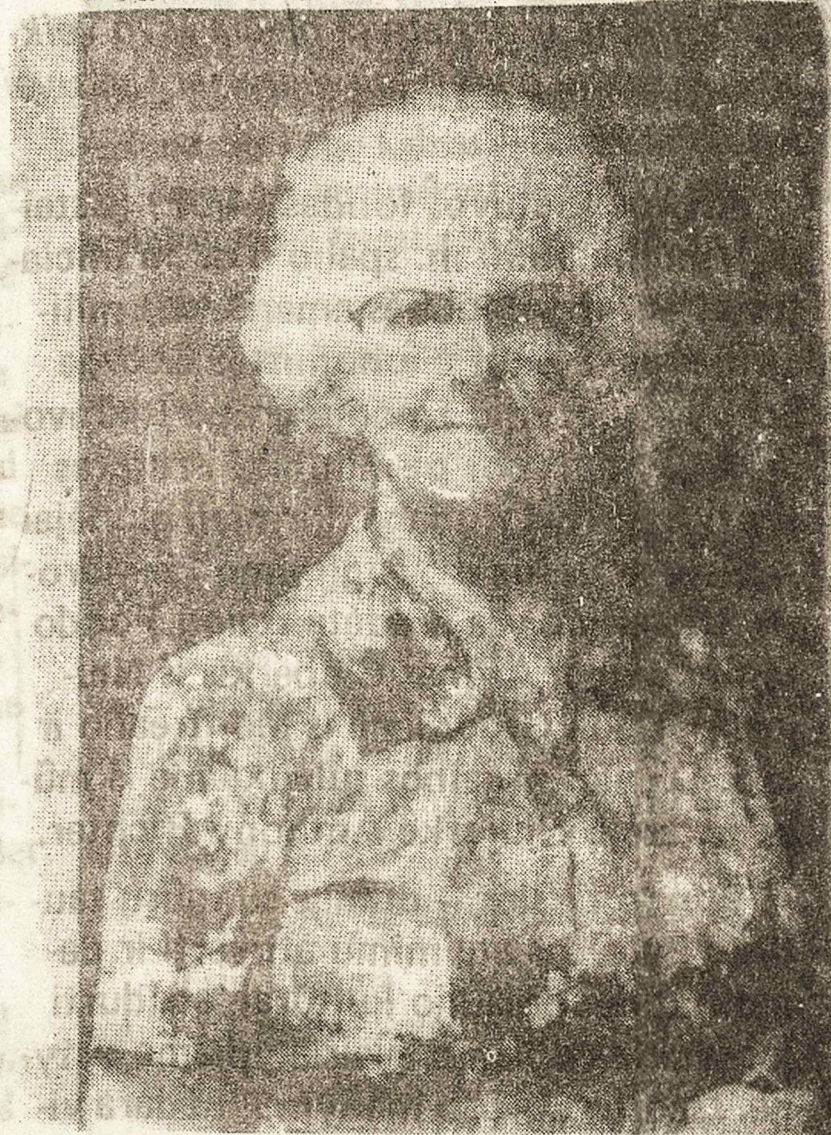
FORMADO EM ADMINISTRAÇÃO PELA GETÚLIO VARGAS
INGLÊS PELA UNIVERSIDADE DE MICHIGAN

R. SIQUEIRA CAMPOS, 486 - CEP 09020 - SANTO ANDRÉ

TEL. - 440-5026

Halina Mošinskienė

KAIP VIENIŠA LELIJA NUVYTO

ir nulinko jos žiedas į žemę. Mirties Angelas priglaudęs prie krūtinės nusvirusį žiedą pakilo į erdves, o paskutinės rasos lašelis išgaravo auksine dulkele saulės spindulyje...

Taip noriu perduoti skaitytojams žinią, kad netekome š.m. liepos mėn. 27 d. mielos tautietės **PETRONĖLĖS DRAUGELYTĖS VOSYLIENĖS**, sunkios ligos išvargintos ir užgesusios João XXIII ligoninėje chirurgų pastangose ją išgelbėti, o gal pratęsti jos kančias.

Asmeniai pažinojau iš tolo – susitikus dėkodavo man už straipsnius spaudoje. Ji buvo viena tų lietuvių moterų Brazilijoje, kuri išlaikė visą gyvenimą savo lietuvišką charakterį būdama kukli, bet ištikima savo genties kilmei, kalbai, spaudai ir tradicijoms.

Draugelių kartos vyresnieji daugumoje jau ilsisi dalinai gal įvairiuose kontinentuose, bet savo tarpe dar turime palikuonių, kurie dar apsireiškia svarbesniuose įvykiuose. Jiems reiškiau užuojautą netekus mielos tetos Petronėlės. Taipogi žinau, kad Br. Liet. Katalikių Drajai praretėjo gretos ir linkėčiau, kad jos būtų savanoriškai papildytos naujomis ir veikliomis narėmis.

A. A. Petronėlės laidotuvės buvo iškilmingos su Šv. Mišiom, choru ir liūdesiu esančių artume tautiečių. Laidotuvių apeigas 28.VII. atliko kun. P. Rukšys V. Alpinos krematoriume.

Nepriklausomos Lietuvos laimėjimams kiekvienas susipratus lietuvis brangus kol jis pajėgus, bet kuriame pasaulio krašte. Tikiu, kad tai įsisąmonins ir vietinis, lietuviškas jaunimas ir seks pėdomis tų, kurie mylėjo Lietuvą iki graibo lentos ištikimybės.

MŪSŲ ŽINIŲS

SALEZIEČIŲ PROVINCILO VIZITAS

Saleziečiai yra pasklidę 93-jose valstybėse. Ir susiskirstę provincijomis, kurios salezietiška vadinamos inspektorijomis. Brazilijoje saleziečiai turi 6 provincijas (o seselės salezietės – septynias).

São Paulo inspektorija turi 33 veiklos punktus, pasklidusius ne tik São Paule, o ir Campinas, Jundiai, Limeira, Londrina, Lorena, Piracicaba, Santos, São Carlos, São José dos Campos, São Miguel Paulista, Sorocaba, Taubaté vyskupijoje, ir net su misijom Calulo, Luandos ir Luenos diecezijose Angoloje (Afrikoje). Klasikinės mokyklos, amatų mokyklos, technikos institutai, technologijos fakultetas, parapijos kunigų seminarija, jaunimo centrai, našlaičių prieglaudos, filosofijos bei literatūros fakultetas, teisių fakultetas, novicijatas-aaujokynas, aspirantas, vaikų darželė, socialinės globos jaunimui centrai, spaudos mokykla, keturios misijų "stotys" Angoloje – vien tik visa tai aplankyti reikia daug laiko ir nemažai rūpesčių.

Liepos 24 São Paulo saleziečių inspektorius, kun. Luiz Piccoli, aplankė ir šv. Kazimiero parapijos saleziečius. "Kartu pasimeldę, – kaip paliko užrašęs aktu knygoje, – per beveik dvi valandas kalbėjomės apie daugiau jų iškeltus reikalus: dabartinė padėtis Rytų Europoje, ypač Sovietų Sąjungoje; sąjūdis ir perspektyvos Lietuvoje tautiniu atžvilgiu; Katalikų Bažnyčios ir Saleziečių Kongregacijos padėtis Lietuvoje".

Ir turėjo pokalbį su kiekvienu atskirai.

Iš mūsų pusės buvo oficialiai pristatytos jau seniau iškeltos perspektyvos persikelti į salezietišką darbą Lietuvoje, kuris sovietų okupacijos metu buvo nutrauktas. Juk mes dirbom Italijoje ir dabar Brazilijoje – ir kiti kitar – vien tik kad buvo uždari keliai į Lietuvą. Ir dabar ten laukia (aišku, galimai jaunesnių; betgi metus negalima numesti nuo pečių, kaip sudėvėtą megztinį.).

Sugrįžimui į darbą Lietuvoje turės būti numatytos reikiamos sąlygos ir pagal Saleziečių Centro direktyvas. Šiuo reikalu Inspektorius žadėjo pasikalbėti su Vyriausiu Saleziečių Generolu dar rugpiūčio mėnesio pradžioje, kai abudu susitiks Angoloje, kur bus paminėtas salezietiškos tenai veiklos dešimtmetis ir numatytos perspektyvos ateičiai. (Saleziečių Vyriausias Rektorius, iš Romos, tikisi ateinančiais metais aplankyti ir Lietuvos saleziečius, kai padarys ypatingą vizitą Lenkijai).

PORTUGALAS – LIETUVIŲ BIČIULIS

Dr. BENJAMIM S. BARREIRA, firmos IMOPS savininkas ir vedėjas, yra didelis lietuvių bičiulis.

Įsigyvenęs į lietuviškus papročius, prieš Kalėdas pats ateina pasiprašyti plotkelės, šeimoje stengiasi atšvesti (nors gal ir nepilnai) Kūčias, sekdamas knygelę "Feliz Eterno Natal", o per Kalėdas šv. Kazimiero parapijos kunigai turi "būtinai" ateiti pietums pas Jį. O tenai susirenka gana plati giminė ir, jei dar nemoška švesti Kūčių, laužo dar likusią plotkelę, rasdami, kad tai labai reikšmingas paprotys.

Jo iniciatyva Kazimieriniais metais Portugalijoje "gimęs" šv. Kazimieras (sta-

tula) atvyko į Braziliją ir, kaip dovana kunigų dienai (día do Padre), buvo iškilmingai "pakrikštytas" Juventus koplytėlėje.

Taip pat jo išimtinai iniciatyva kun. Pr. Gavėnas pernai, savo kunigystės 40-mečio proga, gavo galimybę nuvykti į Fatimą ir, iš ten, ieškoti būdo pasiekti ir Lietuvą. Nors atsiduro nemažai kliūčių (net ir sveikatos atžvilgiu), galėjo aplankyti Lietuvą ir savo gimtojoje parapijoje, Kalvarijoje, atlaikyti "primicijas" po 41 metų kunigystės.

Dr. Benjamim paskutiniu metu išpirko ir knygeles "São Casimiro – o primeiro santo jovem leigo da era moderna" už Cr.50.000,00, jas skirdamas ypač "lietuvių jaunimo folkloriniam būreliui".

NEBIJOK PASIRODYTI LIETUVIU

Man lankantis Kanadoje, sugalvojome, pervažiuoti visą kontinentą – nuo rytų iki vakarų. Brolis kątik buvo nusipirkęs naują "pickup", taigi buvo proga jį išbandyti. Prieš iškeliaujant sugalvojau prilydyti didelį LT – LIETUVA lipinėlį. Ar tai nebus pavojinga? Klausė brolis, kaip kas gali mašiną akmenimis apmėtyti. Kanadoje tos baimės neturėtų būti, nes nėra racizmo. Iš tiesų, nuvažiuojom beveik 11 tūkstančių kilometrų ir nieko neatsitiko, nei policija niekad nesustabdė.

Keliaujant atsitiko daug staigmenų. Šalia kelio, sustojimo vietose, žmonės priėję klausdavo ką tas ženklas reiškia. Kiti pravažiuojant sveikindavo "lietuvius". Vienam nuošaliame miestelyje, prisipilant gazolinės, priėjęs žmogus kalbina pasijūžėti, nes retai kada pasirodo lietuviai, kuriuos galima atpažinti iš lipinėlio.

Montanos steite, parke ruošėmės nakvynėn, kai atvyko kitas pakeleivis. Pamatęs mūsų ženklą, prisistatė esąs žydas iš Vilniaus ir netikėjęs turėti tokią malonią staigmeną surasti tautiečių tokioje nuošalioje vietoje. Kitas sunkvežimio šoferis, lietuvių draugas, davė gerų patarimų kuriuos kelius išvengti ir kuriais geriau važiuoti į Čikagą.

Prisistatyti su "lietuvišku" automobiliu nėra taip pavojinga, o būti lietuviu visur ir visada yra LABAI NAUDINGA.

PetRukas

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO

POR CORRESPONDÊNCIA F:273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

ŠILINĖS ATLAIDAI

Rugsėjo 8, sekmadienį, Marijos Gimimo šventė – ŠILINĖS ATLAIDAI Šv. Kazimiero parapijoje. Mūsų. Gali būti paskutinį kartą tenai švenčiami. Tad, be jokio atskiro ypatingo kvietimo, kiekvienas ir kiekviena TEDARO SAVO IŠVADAS.

LAIMINGAI SUGRĮŽĖS

KUN. JUOZAS ŠEŠKEVIČIUS, po dviejų mėnesių viešnagės pas gimines, laimingai grįžo iš Lietuvos. Regisi, kad tėviškės klimatas gerai paveikė, nes atrodo atsigavęs ir pailsėjęs. Tikimės, kad mums galės daug ką papasakoti apie paskutiniuosius įvykius Lietuvoje.

GRAŽINAMA V. ZELINOS BAŽNYČIA

Kun. Benedikto Suginto ir lietuvių statyta bažnyčia V. Zelinoje puošiasi nauju rūbu? yra apdengta raudonom plytelėmis. Išoriniai darbai jau eina prie galo, o paskui prasidės vidaus dažymas. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, sudėję tiek pastangų bažnyčiai pastatyti, bus didžiausi šventovės remontų rėmėjai.

TĖVŲ DIENOS PIETŪS

Rugpiūčio 3 Brazilijos Lietuvių Sąjunga norėjo paminėti Tėvų dieną ir pagerbti tėvus iškilmingais pietumis.

Erdvi Sąjungos salė liko užpildyta svečiais – sąjungiečiais ir, bendrai, norėjusiais dalyvauti. O šeiminkės, jau seniai prityrusios lietuviškuose renginiuose bei patiekaluose, pristatė visokių gėrybių: vienos jų aiškiai priminė Tėvynės žemės došnumą (bulvės, kopūštai, agurkai, silkės, dešrelės, kumpiai, ruginė ir balta duona...), prie kurių prisidėjo ir braziliški patiekalai, neužmirštant ir itališkų "spaghetti". Tai tik imk, dėkok Dievui ir šeiminkėm – ir valgyk.

Taigi, ir nevieno buvo pastebėta: negalima suprasti, kad tokioje Brazilijoje, kur tiek žemės ir kurti tokia dosni ir visa ko duoda, o vistiek yra tūkstančiai badaujančių ir net mirstančių badu...

Pačioje pradžioje Sąjungos pirmininkas, p. Alg. Saldys, lietuviškai ir portugališkai pristatė sveigos pietų prasmę ir pasveikino tėvus.

Švelni lietuviška muzika lydėjo pietų laiką. O paskui dar ilgai tęsėsi laimės žaidimai – "bingo".

SALPOS RATELIUI aukojo
Aldona Valavičiūtė Cr. \$5.000,00
Vincas Kliukas Cr. 1.000,00

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA, tai išrašyti čekį Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJA ALDONA VALAVIČIENĖ

SKIRIA ŠIO NUMERIO IŠLEIDIMĄ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS KANKINIAMS.

Širdingai dėkojame mielai tautietei už prakilnią mintį prisiminti dabartinius mūsų tautos kankinius ir, per mūsų spaudą, norą juos paremti.

ML-vos Redakcija ir Administracija

DIDŽIAUSIA RELIGINIAI TAUTINĖ LIETUVIŲ ŠVENTĖ

TAUTOS ŠVENTĖ

ŠILINĖ

RUGSĖJO

8 DIENĄ

16 valandą

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJE

PROGRAMA:

Procesija ir Mišios

Minėjimas

Meninė dalis

Arbatėlė – suneštinės vaisės

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS IR ŠILUVOS MARIJOS ATLAIDAI

FESTA DA "NOITE LITUANA" CONFIRMADA

A Comunidade Lituano Brasileira informa ao público em geral, que será realizada no dia 14 de Setembro do corrente ano, com início às 19:30 hs., a já tradicional e conhecida Festa de nossa Colônia, denominada "Noite Lituana".

Serão vendidos convites ao preço de Quinhentos Cruzeiros Individuais, e quem darão direito ao sorteio de dois brindes. A consumação será cobrada à parte do convite.

A festa será realizada nos salões da Aliança-Sajunga, à Rua Lituânia, nº 67, Moóca, Moóca, com apoio desta entidade.

As adesões poderão ser confirmadas pelos telefones 826-9314 c/ Dr. Antonio Šiaulys; 441-6790 c/ Adilson e com Marcelo Šapola pelo telefone 63-7535, Dona Vera Tatarūnas 63-7344.

A arrecadação auferida será repassada para a comissão organizadora do VII Congresso Mundial da Juventude Lituana.

Contamos com a sua participação, inclusive, se possível, com doação de prendas para sorteios, que poderão ser entregues no dia da Festa.

A todos o nosso muito obrigado.

Comissão Organizadora
Festa Lituana

COMUNIDADE LITUANO BRASILEIRA